

אשר קרביץ "לכתוב כמו אלוהים"

אשר קרביץ "לכתוב כמו אלוהים", הוצאת ידיעות אחרונות-ספרי חמד, 2020, 310 עמ'

הספר בנוי על תימה ידועה. לידיו של סופר המתקשה בכתיבה מתגלגל כתב יד אלמוני כלשהו. הסופר מזהה שלפניו יצירת אמנות ייחודית והוא מתפתה לנכס את כתב היד לעצמו מתוך תקווה שאיש לא יבחין בכך. ומנקודה זו העניינים בדרך כלל מסתבכים והולכים. זה גם מה שקורה בספר שלפנינו. הסופר אדיר יודקביץ' מתבקש לכתוב סיפור בהמשכים לאחד מהעיתונים הנפוצים ביותר בישראל, הצעה נדירה ומשתלמת מאוד כלכלית. אלא שבעיה אחת יש ליודקביץ' ולמוזה שלו, ליתר דיוק למוזה שאין לו. מסתבר שאין ליודקביץ' שום שום רעיון לכתיבה, ותאריך היעד ממשמש ובא.

כאן באה לידו אלת המזל. שכנו הקצת מטריד, רופא בדימוס, מבקש ממנו לעיין בשלושה פרקים מתוך כתב יד שכתב הרופא. לשכן רופא, אי אפשר כידוע לסרב (מי יודע מתי נזדקק לשירותיו?). יודקביץ' שכבר קצה נפשו בחובבנים כותבי שירה, מעיין בחוסר חשק ומגלה שבידיו אוצר. לאחר לבטים מוסריים (קצרים, יש לציין), שולח יודקביץ' את הפרקים הראשונים של הרופא לעיתון הנחשב, כאילו אלו נכתבים על ידו. אלת המזל מאירה לו פנים שוב שכן הרופא נפגע לדאבונו בתאונת דרכים

ונשלח לאחר כבוד להדסה עם סיכויי החלמה אפסיים. מה שמעיד (לצערנו או לשמחתנו), שדבר הגניבה הספרותית ('פְּלַגְיָאט' בלועזית) לא יתגלה לכאורה לעולם.

אלא שלא לרשעים חוסן. משטרת ישראל מתחילה להתעניין באדיר יודקביץ' הסופר. לגיבורנו מתברר לזוועתו כי הספר מתאר מאורעות שקרו בפועל, כולל היעלמותה המסתורית של רופאה מכובדת. היות והמשטרה משוכנעת שהספר כבר כתוב, מבקשת היא לדעת את ההמשך. זאת מתוך מטרה לפתור את התעלומה ולמצוא את הרופאה האובדת. טענותיו של אדיר כי מדובר כאן ביצירה דמיונית, נתקלות בחסר אמון מוחלט.

כאן עומד יקירנו הסופר בפני דילמה נוראית. האם יודה חס וחלילה בכך שהוא הסופר המכובד גנב יצירה ספרותית משכיב מרע? ואם לא יודה בכך, כיצד יסביר את הדמיון הבלתי ניתן לערעור בין יצירתו למציאות? אכן דילמה קשה. מכאן העלילה מסתבכת והולכת ומסתבכת, ולא נגלה כמובן פרטים ממנה מלבד העובדה שהפתרון מענג ביותר ומותיר חיוך אצל הקוראים כשזו מסתיימת לה.

אחת ממעלות הספר היא לשונו המדויקת וההומוריסטית של קרביץ. העברית משובחת ועוקצנית להפליא. העובדה שגיבור הספר אדיר יודקוביץ' הוא סופר מאפשרת להוסיף 'ציטוטים' מיצירות קודמות של יודקביץ', כמו למשל טענתו כי: **"גם טרילוגיה בת מאה אלף מילים מתחילה במשפט שנשמע מאוד עמוק אבל בעצם לא אומר כלום"**, או כי **"לא כל ספר הוא יצירת מופת או אבן פינה בספרות בני עמנו, ובטח שלא פנינת ספרות בוקת שעתידה להשפיע על מהלך חייו של הקורא"**. או הקביעה כי **"בבוא גבר לכבוש לב נערה הריהו כמצביא קדמון העומד בפני חומה בצורה. עליו לבחור - איל ברזל או פיר נסתר"**. בכמה מקומות בספר אף מופיעות מילות שירה המשולבות באופן אלגנטי בעלילה. לפעמים קשה להתאפק ולא לצחוק משרשורי המילים. בקצרה, הספר נעים לקריאה אפילו מבלי קשר לעלילה ובשל השפה גרידא.

**אחת ממעלות הספר היא לשונו
המדויקת וההומוריסטית
של קרביץ. העברית משובחת
ועוקצנית להפליא.**

הספר גם מתאר שני עולמות לא קשורים, את עולם הרפואה, ועולם הספרות. נראה שקרביץ ערך תחקיר ארוך שכן הוא עוסק במספר לא קטן של פרוצדורות רפואיות טכניות. אלו לא בהכרח משעשעות אך כתובות בצורה זו. מעולם הספרות הוא מצייר כמה מהתופעות הידועות כדוגמת 'מחסום הכתיבה' (מצב בו סופר איננו מצליח לכתוב שום מילה משום מה), או השאלה מאיין לוקח הסופר את הרעיון ליצירותיו? (לדעת קרביץ מדובר בשילוב של 'דמיון ומציאות'). תיאור משעשע במיוחד הוא 'ערב הקריאה' בספריה הציבורית, ערב בו סופר מספר על יצירתו וחיו ומשיב על שאלות מן הקהל (שגילו הממוצע הוא בדרך כלל כגיל סבו וסבתו של הסופר). בישראל יש חשיבות יתירה לכל אותן 'חלטורות ספרותיות' שכן כמעט ואין סופר היכול לחיות מתמלוגי הספרים עצמם.

אשר קרביץ פרסם כבר מספר ספרים למבוגרים ולנוער. ביניהם הספרים 'סמל ראשון מוסטפא רבינוביץ', 'קלמן קימרלינג - חוקר פרטי בעזרת ה'", ורב המכר 'הכלב היהודי'. הוא מלמד מתמטיקה ופיזיקה בתיכון ובאקדמיה. בעברו אף שירת כחוקר במשטרת ישראל, מה שמסביר את הכרותו עם הפרוצדורות המשטריות (גילוי נאות, ידיד אישי של כותב הסקירה).

מומלץ לכל מי שרוצה לקרוא ספר מהנה וקריא, הכתוב בלשון מענגת וברורה.